

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/208/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5613206656
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5613206656.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa: Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpený spoločnosťou ERASMUS LEGAL, s. r. o., so sídlom Justičná 9, Bratislava, IČO: 36 789 615, proti odporcovi: S. Y., nar. XX. X. XXXX, bytom O. XX, D., v konaní o zaplatenie 555,83 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 6C/82/2013-17 zo dňa 16. 7. 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým vo zvyšku návrh zamietol a vo výroku o trovách konania z r u š u j e a v zrušenom rozsahu mu vec v r a c i a na ďalšie konanie.

Rozsudku okresného súdu vo výroku, ktorým odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 504,56 eur s úrokom z omeškania 0,024 % denne od 18. 6. 2013 do zaplatenia v lehote 3 dni od právoplatnosti rozsudku, s a n e d o t ý k a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 504,56 eur s úrokom z omeškania 0,024 % denne od 18. 6. 2013 do zaplatenia v lehote 3 dni od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku návrh zamietol. Navrhovateľovi priznal náhradu trov konania 26,40 eur a náhradu trov právneho zastúpenia 85,11 eur, spolu 111,51 eur, ktoré je odporca povinný zaplatiť právnomu zástupcovi navrhovateľa v lehote 3 dni od právoplatnosti rozsudku.

Z dôvodov rozsudku vyplýva, že súd vyhodnotil úverovú zmluvu uzatvorenú medzi účastníkmi ako zmluvu spotrebiteľskú. Jedná sa o spotrebiteľský úver, na ktorý sa primárne použijú špeciálne predpisy Zákona o ochrane spotrebiteľa, ako aj právna úprava spotrebiteľského práva v širšom zmysle podľa Občianskeho zákonníka. Navrhovateľ nepreukázal, že došlo k predčasnému zosplatneniu dlhu. Potom je potrebné vychádzať z dojednaní v úverovej zmluve, podľa ktorej sa odporca zaviazal zaplatiť navrhovateľovi spolu 732,42 eur. Odporca splatil poskytnutý úver iba čiastočne, keď zaplatil spolu 227,86 eur. Neuhradená zostala suma 504,56 eur. V tejto časti súd preto návrhu vyhovel. Ustanovenia o zmluvnej pokute obsiahnuté v úverových zmluvných podmienkach, ktoré si vytvoril navrhovateľ a ktoré odporca pri uzatváraní úverovej zmluvy nemal možnosť ovplyvniť, nie sú platným dojednaním zmluvnej pokuty, preto súd návrh v časti, pokiaľ sa navrhovateľ dovoľával priznania zmluvnej pokuty vo výške 51,27 eur, zamietol.

Navrhovateľ síce zaslal odporcovi oznámenie o zosplatnení časti úveru, ale nepreukázal doručenie tejto listiny, a to ani doručenkou, prípadne ak zásielka nebola odporcovi doručená, fikciou podľa úverových zmluvných podmienok. Podľa úverovej zmluvy celý úver mal odporca splatiť dňom 15. 5. 2011, takže do omeškania sa odporca dostal nasledujúcim dňom, t. j. od 16. 5. 2011. K tomuto dňu bola určená Európskou centrálnou bankou základná úroková sadzba 1,25 %, takže navrhovateľ by si mohol uplatniť

voči odporcovi úroky z omeškania 9,25 % ročne. Navrhovateľ však žiadal priznať úroky z omeškania vo výške 0,024 % denne (čo je 8,76 % ročne) a tieto žiadal priznať až od 18. 6. 2013. Súd preto vyhovel návrhu v časti, pokiaľ navrhovateľ žiadal priznať úroky z omeškania 0,024 % denne zo sumy 504,56 eur od 18. 6. 2013 do zaplatenia.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 2 O. s. p. vychádzajúc z pomeru úspechu a neúspechu navrhovateľa, keď po vzájomnom započítaní navrhovateľovi priznal trovy konania v rozsahu 80 % spočívajúce v zaplatenom súdnom poplatku a trovách právneho zastúpenia.

Voči citovanému rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie navrhovateľ, a to voči výroku rozsudku, ktorým súd vo zvyšku návrh zamietol a voči výroku o trovách konania. Poukazuje na to, že neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy uzatvorenej dňa 23. 11. 2009 medzi účastníkmi sa stali úverové zmluvné podmienky navrhovateľa, pričom odporca svojím podpisom potvrdil, že bol s týmito úverovými podmienkami oboznámený, sú mu všetky ich ustanovenia zrozumiteľné, považuje ich za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť nimi viazaný. Pokiaľ ide o splatnosť dlhu a doručenie výzvy k zosplateniu úveru, odporca sa dostal do omeškania so splácaním dohodnutých splátok čerpaného úveru, s odkazom na už predĺžený splátkový kalendár, konkrétne s predpísanými splátkami č. 6 až 16, ktoré neboli v celom rozsahu uhradené doposiaľ. Odporca sa dostal do omeškania aj so splátkami č. 3 až 5, ktoré však boli uhradené poslednou úhradou odporcu zo dňa 31. 5. 2010 vo výške 162,76 eur. Poukazuje pritom na § 3 Hlavy 7 s názvom Ukončenie úverovej zmluvy o poskytnutí úveru Úverových podmienok, v zmysle ktorých je klient povinný celý čerpaný úver splatiť na požiadanie spoločnosti v prípade, že sa oneskoril s platením aspoň dvoch splátok alebo sa oneskoril s platením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace. S poukazom na skutočnosť, že odporca sa dostal do omeškania so zaplatením vyššie uvedených splátok, stal sa celý zostatok čerpaného úveru splatným, pričom splatnosť nastala ku dňu 28. 3. 2011, ako to vyplýva aj z predloženého splátkového kalendára a tiež z výzvy k splateniu celého úveru priloženej k návrhu na začatie konania zo dňa 28. 3. 2011 spolu s podacím poštovým hárkom, ktorý preukazuje odoslanie predmetnej výzvy odporcovi 31. 3. 2011. Zo strany navrhovateľa nedošlo k odstúpeniu od zmluvy, ale len k vzniku nároku na vyplatenie celej dlžnej sumy jednorázovo a zaniklo právo odporcu splatiť dlh v splátkach. Poukazuje tiež na úpravu doručovania v § 8 Hlavy 17 Úverových podmienok. Odporca sa k žalobnému návrhu nevyjadril a rovnako nespochybnil doručenie výzvy na splatenie celého úveru. Ako je však zrejmé, k odstúpeniu alebo výpovedi od úverovej zmluvy v tomto prípade nedošlo. Navrhovateľ len využil svoje právo zo zmluvy a deklaroval celý dlh odporcu za zročný, vzhľadom na jeho omeškanie. Podmienka doručovania písomností dohodnutá v zmysle ust. § 8 Hlavy 17 Úverových podmienok sa na tento prípad nevzťahuje. Je nepochybné, že odporcovi bola výzva na splatenie celého úveru zaslaná aj doručená, o čom svedčí aj skutočnosť, že odporca doručenie výzvy k splateniu celého úveru nespochybnil.

Pokiaľ ide o kapitalizovaný úrok z omeškania, ten mal byť uplatnený v návrhu na vydanie platobného rozkazu od zosplatenia do podania návrhu, t. j. od 13. 4. 2011 do 17. 6. 2013 vo výške 119,46 eur. Ak by sa aj odvolací súd stotožnil s právnym názorom prvostupňového súdu ohľadom doručenia, resp. nedoručenia výzvy, a teda k priznaniu úroku z omeškania až od 16. 5. 2011, t. j. od nasledujúceho dňa po predpise poslednej splátky úveru, prvostupňový súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal so zamietnutím vyššie uvedeného nároku na úrok z omeškania od 13. 4. 2011 do 17. 6. 2013, ktorý bol vyčíslený vo výške 119,46 eur. V odôvodnení rozsudku absentuje čas ohľadom zamietnutia takto vyčísleného úroku a tvrdenie v odôvodnení, že navrhovateľ žiadal priznať len úrok z omeškania od 18. 6. 2013, sa nezakladá na pravde.

Ohľadom zmluvného dojednanja účastníkov o zmluvnej pokute obsiahnutého v úverových podmienkach má navrhovateľ zato, že v danom prípade sa jednalo o platné dojednanie, nakoľko odporca na prednej strane úverovej zmluvy vyhlásil, že prejavuje súhlas byť týmito podmienkami viazaný. Takejto dohode nebráni ani doslovné znenie ust. § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Písomná forma dojednanja o zmluvnej pokute bola dodržaná. Dojednanie obsiahnuté v príslušnom ustanovení úverových podmienok je jasné a zrozumiteľné, ako aj spôsob jej určenia. Poukazuje tiež na judikatúru Najvyššieho súdu SR, rozhodnutie zo dňa 1. 9. 2000 sp. zn. 4 Obdo 4/99.

Žiada, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, alebo aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že návrhu navrhovateľa vyhovie vrátane priznania trov prvostupňového a odvolacieho konania.

Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe odvolania navrhovateľa v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O. s. p. (z uvedeného dôvodu sa rozhodnutie odvolacieho súdu nedotýka odvolaním nenapadnutého výroku, ktorým súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 504,56 eur s úrokom z omeškania 0,024 % denne od 18. 6. 2013 do zaplatenia v lehote 3 dni od právoplatnosti rozsudku) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 3 O. s. p.) rozsudok v napadnutom rozsahu, t. j. vo výroku, ktorým okresný súd vo zvyšku návrh zamietol a vo výroku o trovách konania zrušil a vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f) a h) O. s. p..

Súčasťou základného práva na spravodlivý proces vyplývajúceho z čl. 46 Ústavy SR a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nároku a obranou proti takémuto uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpovede na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny stav.

Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Sudca sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený, nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Zákonom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozhodnutia súdu je nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých rozhodnutí, ale má byť v prvom rade prameňom poznania súdu tak v otázke zisťovania skutkového stavu, ako aj právnom posúdení vecí. Porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania, okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom, odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivý proces, takáto vada zakladá zároveň aj dôvodnosť podaného opravného prostriedku a znamená odňatie práva účastníkovi konať pred súdom.

Vychádzajúc z podaného návrhu navrhovateľ okrem istiny vo výške 504,56 eur a úroku z omeškania 0,024 % denne od 18. 6. 2013 do zaplatenia si uplatnil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 51,27 eur, ako aj nárok na úrok z omeškania od zosplatenia do dňa podania návrhu na vydanie platného rozkazu vo výške 119,46 eur.

Pokiaľ ide o tento úrok z omeškania (od zosplatenia do dňa podania návrhu) vyčíslený vo výške 119,46 eur, v odôvodnení rozsudku absentuje akákoľvek zmienka o tom, z akého dôvodu došlo k zamietnutiu tohto nároku navrhovateľa.

Pokiaľ nebol uvedený žiadny dôvod zamietnutia tohto nároku, navrhovateľ nemohol zodpovedajúcim spôsobom argumentovať a zároveň odvolací súd v tomto smere nemôže preskúmať vecnú správnosť rozhodnutia okresného súdu, pokiaľ predmetný nárok navrhovateľovi nepriznal a žalobu v tejto časti zamietol.

V tejto časti predmetu konania o zaplatenie vyčísleného úroku vo výške 119,46 eur, ktorá sa stala predmetom konania, preto odvolací súd nemohol postupovať iným spôsobom, ako rozhodnutie okresného súdu v tejto časti zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie.

Vo vzťahu k uplatnenému úroku z omeškania vo výške 119,46 eur, ktorý navrhovateľ v návrhu vymedzil ako úrok od zosplatnenia do dňa podania návrhu, sa však podľa názoru krajského súdu okresný súd musí zaoberať určitou skutkovou tvrdení navrhovateľa v návrhu vo vzťahu k uplatneniu tohto nároku. Skutkové vymedzenie uplatneného nároku je podstatnou náležitou konania. Pokiaľ navrhovateľ nedostatočne uvedie skutkové okolnosti uplatneného nároku, je povinnosťou súdu postupovať v zmysle § 43 ods. 1 O. s. p. a vyzvať navrhovateľa na podanie riadneho návrhu. Návrh musí byť vymedzený s takou určitosťou, aby súd mohol preskúmať, či je uplatnený nárok dôvodný alebo dôvodný nie je. Vo vzťahu k úroku z omeškania je nevyhnutné vyčíslený úrok špecifikovať uvedením a odôvodnením sumy, z ktorej bol tento úrok vyčíslený, časového obdobia, ako aj úrokovej sadzby, až v prípade takejto špecifikácie nároku môže súd uplatnený nárok vecne posúdiť.

Pokiaľ okresný súd zamietol uplatnený nárok v časti uplatnenej zmluvnej pokuty vo výške 51,27 eur, záver okresného súdu je založený na nesprávnom právnom posúdení veci a zároveň je aj nedostatočne odôvodnený.

Možno súhlasiť so záverom okresného súdu v tom smere, že v danom prípade sa jedná o spotrebiteľský právny vzťah, na ktorý sa vzťahujú ustanovenia Zákona o ochrane spotrebiteľa, ako aj špeciálna právna úprava spotrebiteľského práva v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.). Zároveň ide o spotrebiteľský úver uzatvorený v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z..

Skutočnosť, že spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť uzatvorené zmluvné dojednanie, pretože mu bola predložená typová formulárová zmluva vopred vypracovaná dodávateľom, neznamena sama o sebe neplatnosť zmluvného dojednaní. Na to, aby sa súkromnoprávna zmluva mohla považovať za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, je potrebné, aby jednou stranou zmluvy bol dodávateľ a na druhej strane vystupoval spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Ide o typický prípad typových, formulárových zmlúv.

Táto okolnosť, že spotrebiteľ nemohol ovplyvniť obsah uzatvorenej zmluvy vrátane zmluvných podmienok (takýto stav sa prezumuje,okiaľ dodávateľ nepreukáže opak), nespôsobuje neplatnosť zmluvy alebo zmluvných dojednaní, ale zakladá zvýšenú ochranu spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, na ktoré je súd povinný prihliadať ex offio.

V zmysle ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

V ust. § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka zákon demonštratívne vypočítava, ktoré podmienky sa najmä považujú za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve. Pod písmenom k) uvedeného ustanovenia je ako neprijateľná obsiahnutá aj zmluvná podmienka, ktorá požaduje od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku.

Zmluvná pokuta je štandardným inštitútom občianskeho práva, ktorá za splnenia zákonných podmienok môže byť dohodnutá aj v spotrebiteľskej zmluve so spotrebiteľom. Samotná skutočnosť, že nebola dohodnutá individuálne, nezakladá jej neplatnosť.

Súd je však povinný ex offio skúmať, či dohoda o zmluvnej pokute nezakladá nerovnováhu v postavení dodávateľa a spotrebiteľa. Až v prípade zistenia takejto nerovnováhy môže byť dohoda o zmluvnej pokute vyhlásená úplne alebo čiastočne za neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve.

Vychádzajúc z ustálenej súdnej praxe takúto nerovnováhu spôsobuje najmä neprimerane vysoká zmluvná pokuta vo vzťahu k zabezpečovanej povinnosti, sankcionovanie zmluvnou pokutou iba jedného účastníka zmluvy, uvedenie ustanovení o zmluvnej pokute oproti ostatnému textu zmluvy malými písmenami, resp. na takom mieste zmluvných dojednaní, kde by to spotrebiteľ neočakával.

Povinnosťou okresného súdu je zaoberať sa skutočnosťou, či v prípade zmluvnej pokuty ide o neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy. Jej neprijateľnosť však nemôže vyplývať zo samotnej skutočnosti, že nebola dohodnutá individuálne.

Z uvedených dôvodov v tejto časti krajský súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Povinnosťou okresného súdu bude prejednať opätovne nárok navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 51,27 eur a uplatneného úroku z omeškania vo výške 119,46 eur. Okresný súd v novom rozhodnutí vo vzťahu k uplatnenému nároku jasne a zrozumiteľne uvedie svoje skutkové a právne závery tak, aby navrhovateľ mohol posúdiť, prečo okresný súd v jeho veci rozhodol tak, ako bude uvedené vo výroku rozsudku. Zároveň rozhodne aj o trovách prvostupňového a odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok prípustný nie je.